

Styrelsen har ordet

Året går mot sitt slut. 2018 har varit ett händelserikt år för Svensk-Indonesiska Sällskapet. Pasar Malam, "Welcome to Sweden", matlagningskurser, SIS picknick och andra spännande evenemang har vi bakom oss. Tack alla ni som har bidragit till att göra 2018 till ett lyckat verksamhetsår.

I februari 2019 är det dags för årsmöte. Som alla ideella föreningar behöver SIS medlemmar som vill engagera sig i föreningens arbete. Är du intresserad att arbeta i SIS styrelse? Anmäl ditt intresse till valberedningen, Elisabeth Stenqvist, stenelisa@gmail.com.

God Jul och Gott Nytt År / Selamat Hari Natal dan Tahun Baru önskar

Styrelsen

I DETTA NUMMER

Årets Pasar Malam - en succé	1
SIS-profil: Herman Brundin	2
Jakarta	3
Jakarta, forts	4
Bilder från Pasar Malam	4
Kalendarium	4
Indonesiens statsvapen	4

Ordförande/ansvarig utgivare
Nada Danielsson

Redaktör & Layout:
Kadri Chanafiah

Redaktion:
Bengt Sahlin
Elisabet Lind
Miti Surjadi

Medlemsärenden:
Dian Engberg
sismedlem@gmail.com

Svensk-Indonesiska Sällskapet (SIS)
www.svensk-indonesiska.se
E-post: swedish-indonesian@gmail.com
Svensk-Indonesiska Sällskapet finns på
Facebook, Instagram och Twitter.
Postgiro 4339734-8

ÅRETS PASAR MALAM - EN SUCCÉ

I mer är 20 år har SIS öppnat portarna till det mångkulturella Indonesien i Stockholm. SIS årliga Pasar Malam (indonesisk kvällsmarknad) växer i sin popularitet. Utan tvekan är Pasar Malam (indonesisk kvällsmarknad) vår förenings stolthet. Eventet är den mest resurskrävande av alla SIS-aktiviteter och kräver minutiös planering och hårt arbete under pressade former. Tack och lov har SIS haft duktiga "Pasar Malam-generaler" genom åren. Anik Sundqvist är en av dessa skickliga Pasar Malam organisatörer och innan dess var det Elisabeth Stenqvist, för att nämna några.

För besökarna är Pasar Malam ett efterlängtat och uppskattat event. Varje Pasar Malam är en succé. Den senaste känns alltid bättre än föregående. Årets Pasar Malam med tema "Bhinneka Tunggal Ika" (enighet i mångfalden) är inget undantag. Uppskattningsvis kom det 420 personer för att njuta av en eftermiddag full av dans, sång, musik och inte minst av välagade maträtter från olika delar av Indonesien serverade från 19 olika stånd.

Bhinneka Tunggal Ika är Indonesiens officiella motto. Frasen är gammal javanesiska som har några betydelser och

kan översättas på flera sätt. En av översättningarna lyder "enighet i mångfalden" (eng. Unity in Diversity). Mottot är inskrivet på rullningen gripen av den indonesiska nationella symbolen den mystiska fågeln Garuda Pancasila klor (se sidan 4) och nämns särskilt i artikel 36A i Indonesiens konstitution.

Frasen "Bhinneka Tunggal Ika" är ett citat hämtat från en gammal javanesiska dikt *Kakawin Sutasoma*, skriven av Empu Tantular någon gång på 1300-talet under Majapahitriket under kung Rājanagara som även känd som Hayam Wuruk. Dikten är anmärkningsvärd eftersom den främjar tolerans mellan Hinduerna och Buddhister.

Organisationskommittén har valt ett passande tema för årets Pasar Malam i Skytteholmsskolan i Solna. Temat är en påminnelse om att Indonesien är en mångkulturell nation med befolkning på 260 miljoner människor bestående av 1300 etniska grupper som talar 700 olika språk och dialekter och har olika trosuppfattningar.

Årets Pasar Malam gick i sann Bhinneka Tunngal Ika-anda. ■

Text Anders Hagardt, Kadri Chanafiah

SIS-profil: HERMAN BRUNDIN

Utöver granskning av styrelsens arbete är revisorns uppgift att vara medlemmarnas ombud. Trots det är revisorn inte sällan doldis för många medlemmar.

I detta nummer av Sahabat får läsaren bekanta sig med vår revisor Herman Brundin. Han och hustrun Kerstin har varit medlemmar i SIS sedan länge. För några år sedan gjorde Herman en come back som en av föreningens förtroendevalda. Herman ersatte Stellan Böjerud som revisor.

Redaktionen

Vem är Herman Brundin?

- Jag är 72 år och pensionär sedan 2011. Min familj utgörs av min hustru, Kerstin, och tre stycken nu utflugna barn och deras familjer med, än så länge, 5 barnbarn som är mina lekkamrater.

Jag bor i Täby sedan 1970 då jag flyttade från Sundbyberg, Sumpán, där jag vuxit upp. Jag har alltså inte flyttat runt så mycket i Sverige. I gengäld så har vi två fritidsställen så lite av fastighetsskötare kan jag väl kalla mig. Det ena fritidsstället ligger uppe i fjällen och det är framför allt där jag ägnar mig åt längdskidåkning som jag alltid älskat.

När vi träffades för första gången för några år sedan skämtade du att du har revision som hobby...

- Till professionen är jag väg- och vatteningenjör och har i olika roller hela mitt yrkesliv sysslat med byggande. Jag har under min längsta anställningstid arbetat i ett kommunalt avfallsbolag och där har jag förutom att hålla i byggnationer också varit engagerad i olika miljöprojekt, miljöledningssystem och ingått i olika branschförbund.

Under cirka 15 år har jag också varit engagerad som revisor i Täby kommun en verksamhet som har en viss anknytning till min syssla om revisor i SIS.

Om familjen Brundin har jag hört berättas långt innan jag själv blivit aktiv medlem i SIS...

- Kerstin och jag har varit medlemmar i föreningen så länge den funnits, tror vi, i alla fall sedan vi fick vårt första barn, Anna som vi adopterade 1982. Vi har ytterligare ett barn Peter som kommer från Indonesien. Honom fick vi 1983 och han är från Jakarta medan Anna är född i Surabaya. Sedan utökades familjen med ytterligare en dotter Maria 1984.

Alltsedan vi fick våra barn från Indonesien har vi tyckt det är viktigt att de ska vara medvetna om sitt ursprung. Vi har därför försökt vara med så mycket

som möjligt i alla sammanhang där man får vara tillsammans med andra som har anknytning till landet. Det finns och har funnits ett antal personer som har varit särskilt viktiga i detta och jag måste nämna en person som för vår del varit speciell. Amy Lasut, en fantastisk person som på alla sätt varit viktig för oss och

aktiv och har skaffat sig ett gediget gäng med vänner via sociala media och flera resor till Indonesien. Detta har krönts med att han hittat sin livskamrat, Kristin, i Surakarta. De är nu gifta och vi fick vara med på det mest fantastiska bröllop i augusti i år.

Herman och Kerstin på sonens Peters och Kristins bröllop i Surakarta.

för våra barn. Hon drog oss med på allt mellan matlagningskurser till att ordna återknytningsresa 1992-93.

Ja, Amy älskade sina "barn". Hon berättade gärna om dem och om olika SIS-aktiviteter som "barnen" var med om. Annas "balinesiskt bröllop" var hon mycket stolt över.

- Under många år var Anna med i den dansgrupp som bildades i huvudsak med flickor adopterade omkring 1982. De uppträdde i många sammanhang alltifrån asiatisk festival i Kungsträdgården till diverse företagsevent.

Finns det hopp om att dina och andra Amys "barn" fortsätter med det som ni deras föräldrar för SIS?

- Anna har idag fullt upp med att få livspusslet att gå ihop med tre småkillar, jobb etc. Peters engagemang och intresse i att söka sina rötter i Indonesien har däremot vuxit. Han har varit väldigt

Vad betyder Indonesien för er?

- Betydelsen av att kunna behålla anknytningen till Indonesien har varit ovärderlig. Det har för Kerstin och mig betytt att vi har fått en bild av ett land som vi knappt hört talas

om innan vi var där 1982. Det är som att vi fått ett andra hemland. När vi sedan återvänt flera gånger och för varje gång konstaterat vilken otrolig utveckling det sker. Det är fantastiskt.

Betydelsen för barnen är kanske mer uppenbar och att det sedan kan sluta i att en av dem hittat sin kärlek där är smått fantastiskt.

Till sist Herman, hur ser du på SIS framtid?

- Min förhoppning är att SIS ska fortsätta vara ett forum för starka band mellan Sverige och Indonesien och jag är övertygad om att föreningen kan vara en kanal genom vilken personer med anknytning kan hitta och behålla kontakt. Ju starkare och mer enat SIS är desto bättre.

Tack så mycket för din tid och ett givande samtal. Det gläder oss att du ställer upp som revisor även nästa verksamhetsår. ■

JAKARTA

Av Kadri Chanafiah

Jakarta är en mångkulturell megastad. Som ekonomisk och politisk huvudstad i Indonesien har Jakarta attraherat många

DKI) som styrs av en guvernör istället för en borgmästare. DKI är på samma administrativa nivå som landets övriga

utländska och inhemska immigranter. Staden är en smältdegel för Indonesiens mer än 700 folk- och etniska grupper. Enligt Indonesiens centrala statistikbyrå BPS bodde så många som 10,3 miljoner människor i Jakarta 2017, fler än hela Sveriges befolkning! Antalet jakartabor ökar med ca 269 människor per dag visar BPS statistik.

Indonesiens ekonomi är Sydostasiens största och den växer hela tiden. Enligt konsultbolaget Pricewaterhouse Coopers tio-i-topp-lista över den antagna världsekonomin 2050 kommer Indonesien att ta plats bland de fyra största efter Kina, Indien och USA. Fattigdomen i landet minskar och medelklassen ökar men de allra rikaste har blivit ännu rikare. Indonesien har, trots minskning de senaste åren, ett av världens största gap mellan rika och fattiga, vilket oroar många. Rikast i Indonesien enligt Forbes är bröderna Hartono med en förmögenhet på 150 miljarder kronor. Bröderna tjänar tusen gånger mer på ränta under en dag än vad de fattigaste tjänar under hela sitt liv enligt Oxfam. Ingen annanstans i Indonesien kan man med sådan tydlighet uppleva de gigantiska klyftorna så tydligt som i Jakarta.

Som landets huvudstad har Jakarta ett speciellt distrikt (*Daerah Khusus Ibukota*,

provinser. Guvernören har egen administration som kallas *Pemerintahan Provinsi Jakarta* (Jakartas provinsregering) och budget. Numera väljs Jakartas guvernör och viceguvernör direkt av jakartaborna för en mandatperiod på fem år. I det senaste valet i april 2017 vann överraskande oppositionskandidaterna Anis Baswedan och Sandiaga Uno över den sittande och populära kristne guvernören Basuki Tjahaja Purnama, mer känd som Ahok, och hans viceguvernör Djarot Saiful Hidayat. Svenska Dagbladet skrev följande om valet: ”Valet ses som ett test för Indonesiens unga demokrati och historia av religiös tolerans. Med tanke på att Jakarta både är huvudstad och landets kommersiella centrum ses valet också som en barometer inför presidentvalet 2019”. Enligt Gallups senaste undersökning har Indonesien ett religiositetsindex på 98% och är rankat fyra över mest religiösa länderna.

Macet (trafikträngsel) är ett av Jakartas i särklass största problem. Trafiksituationen blir heller inte lättare av att minst 1000 nya motorfordon körs ut på Jakartas gator varje dag! Det konstanta trafikkaoset i Jakarta har blivit ett hinder för stadens och, i förlängningen, landets ekonomiska tillväxt. Stort hopp har jakartaborna satt till två stora infrastruktur-

projekt som påbörjades under guvernör Joko 'Jokowi' Widodo och som fortsätter under guvernör Ahok. 2018 öppnas Jakartas spårtrafiksystem MRT (Mass Rapid Transit - tunnelbanesystemet) och senare den nya järnvägen LRT (Light Rail Transit). Det är 20 år senare än i grannhuvudstäderna Kuala Lumpur och Bangkok.

Samtidigt som Jakarta växer på höjden sjunker staden och dess yta minskar. Jakarta är världens snabbast sjunkande stad. På vissa platser sjunker Jakarta med över 20 centimeter om året. Områden i norra Jakarta, inklusive skyddsvallen som byggts för att skydda mot vattnets intrång, sjunker med beräknade 25 centimeter per år, rapporterar *the Guardian*.

Banjir (översvämningar) är ett annat återkommande stort problem som plågar jakartaborna. År 2007 översvämmades en tredjedel av staden. Över 50 människor dog och 300 000 människor tvingades att evakuera sina hem. En stor anledning till att Jakarta sjunker är, utöver stigande havsnivåer, att staden och dess invånare är så beroende av grundvattensreserverna och att marken runt brunnarna så småningom kollapsar. Detta i kombination med ett fortsatt ökat byggande av hus, skyskrapar och gallerior gör att marken kollapsar. Inom 50 år beräknas havet ha stigit såpass att nivåerna är tre till fem meter över Jakartas nuvarande gatunivå. I dag ligger 40 procent av staden under havsnivån med bara en skyddsvall som skydd.

Redan 1995 under president Suharto beslutade Indonesien om ett megaprojekt som är tänkt att rädda miljonstaden. När projektet är klart ska ännu en skyddsvall och ett stort antal konstgjorda öar ha byggts för att skydda staden mot havet – formade efter den mytiska fågeln Garuda. Arbetet med projektet försenades dock och påbörjades först två decennier senare under guvernör Ahok.

I dag är projektets framtid ganska oviss. Den nya Jakarta-guvernören har under sin valkampanj lovat att stoppa projektet som av olika anledningar har fått många motståndare bland jakartaborna. Å sin sida har den centrala regeringen börjat damma av gamla planer

forts på sidan 4

Returadress: Ystadvägen 94, 121 49 Johanneshov

Jakarta..., forts från sid 3

från 50-talet för flytt av Indonesiens huvudstad. President Jokowi har beordrat byggnadsplaneringsministeriet att slutföra genomförbarhetsstudierna. Men var huvudstaden i så fall kommer att hamna är inte känt i dagsläget. Det enda som är säkert är att Indonesiens huvudstad kommer att förläggas utanför Java.

Källor: Svenska Dagbladet, Expressen, Wikipedia. Foto: Expressen

Kalendarium

Julgransplundring 12 januari 2019, kl 11.00. Plats: festlokalen, Maria Bangata 13.

Årsmöte 10 februari 2019, kl 11.00. Plats: festlokalen, Maria Bangata 13.

Mer info kommer. Vi reserverar oss för ändringar.

Garuda Pancasila - Indonesiens statsvapen

Indonesiens statsvapen visar hinduernas heliga fågel, örnen Garuda. På vapenskölden syns i mitten en femuddig stjärna som symboliserar tron på det gudomliga. Banjan-träd är symbol för nationens enighet. Buffelhuvudet är en symbol för landets suveränitet och sädesaxen visar på välstånd. Kedjan symboliserar samhörigheten mellan folkgrupperna. Källa: Wikipedia

Några bilder från Pasar Malam 2018

SIS ordförande Nada Danielsson öppnar Pasar Malam 2018. Till höger Fredrik Gustafsson, konferencier.

Indonesiska ambassadören Bagas Hapsoro och fru med SIS styrelseledamöter Dhany Saputra, Anik Sundqvist, Nada Danielsson, Anders Hagardt och Pia Söderberg.

Du har väl inte glömt att betala årsavgiften? Bli medlem nu!

Årsavgiften för en familj 225 kr/år, för en person 175 kr/år, studerande 100 kr/år

Postgiro 4339734-8

Uppge namn, adress och e-postadress